

BELÜGYMINISZTERIUM

BELSŐ HASZNÁLATRA!

10—22/4/1975.

SZIGORÚAN TITKOS!	
Int. sz.: 7—298/75	Lap. sz.: 1.f. 75. VI. 23.
Érke: 1975 JUN 23	Szék: 202
Ogymű: 3	hmm'3

031

14

5

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

4. számú

UTASÍTÁSA

Budapest, 1975. évi február hó 26-án.

10—22/4/1975.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK****4. számú****U T A S Í T Á S A****Budapest, 1975. évi február hó 26-án.****Tárgy: A BM személyi állomány munkavédelmének szabályozása.**

A belügyi szervek tevékenységének folyamatos és tervszerű fejlesztésével a szolgálati feladatok végrehajtása, valamint a munkavégzés terén egyaránt gyakoribbá és szélesebb körűvé vált a technikai eszközök, technológiai folyamatok alkalmazása.

Mindezen körülmények megkövetelik és szükségessé teszik az egészség és testi épség megóvásának hatékonyabb biztosítását, a technikai fejlődés által megkívánt munkavédelem egységes szabályozását.

A fentiek érdekében az 1971. évi 10. számú törvényerejű rendelet 26. §-ában foglaltakkal, valamint a Munka Törvénykönyve és a végrehajtására megjelent jogszabályok vonatkozó rendelkezéseivel összhangban — a polgári alkalmazottak tekintetében a Közalkalmazottak Szakszervezetének egyetértésével — kiadom az alábbi

u t a s í t á s t:

I.

ALTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az utasítás célja és hatálya

1. Ezen utasítás célja, hogy meghatározza mindazokat az alapvető rendelkezéseket, amelyeket — a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével — az egészség és testi épség védelme, illetőleg az egészséges és biztonságos szolgálati, valamint munkakörülmények biztosítása érdekében a BM valamennyi szervénél végre kell hajtani.
2. Az utasítás rendelkezéseit — ahol az nem tesz kivételt — a BM hivatásos állományú tagjai, kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottai, valamint a hadkötelezettség alapján szolgálatot teljesítő tartalékos és sorozott állományúak (a továbbiakban együtt: személyi állomány) tekintetében egy-egy esetben alkalmazni kell.
3. Munkavédelem alatt ezen utasítás szempontjából azt az összetett tevékenységet — személyi, tárgyi és környezeti feltételek együttes biztosítását — kell érteni, mely a személyi állomány egészségének és testi épségének védelmére irányul a szolgálat teljesítésével, illetőleg a munkavégzéssel kapcsolatban felmerülő balesetekkel, fizikai, pszichikai ártalmakkal és veszélyekkel szemben.

Az egészség és testi épség védelme

4. A BM valamennyi szervénél — a szolgálati sajátosságok által meghatározott keretek között — különböző szakágazatokra, beosztási és munkaköri csoportokra jellemző eltérések figyelembe vételével intézményesen biztosítani kell a személyi állomány egészségének és testi épségének védelmét. Ennek érdekében a munkavédelemre különös gondot kell fordítani és azt a Belügyminisztériumban folyó tevékenység szerves részeként kell végezni.
5. A szolgálat teljesítésével és a munkavégzéssel összefüggésben a veszélyforrások okait, jellegét és előfordulási formáit rendszeresen kutatni, elemezni kell.

A gyakorlati tevékenység során felmerülő veszélyek elhárításáról, kiküszöböléséről — a módszeres vizsgálatok eredményei alapján kidolgozott védekezés hatékony eszközeinek alkalmazásával — elsősorban a műszaki feltételek javításával, a munkaszervezés tökéletesítésével, valamint a megfelelő védőintézkedések fogantatásával kell gondoskodni.

6. A parancsnoki és az egészségügyi felvilágosításban egyaránt intenzíven és célirányosan foglalkozni kell az egészség és a testi épség védelmével.

A munkavédelmi agitáció és propaganda keretében elsődlegesen arra kell törekedni, hogy a személyi állomány:

- a) személyes feladatának, kötelességének tekintse saját és társai egészségének, testi épségének védelmét;
- b) a munkavédelmi rendelkezések alkalmazásával bármilyen körülmények között öntevékenyen meg tudja védeni egészségét, testi épségét, illetőleg képes legyen veszélyhelyzetben a súlyosabb következmények elhárítására.

II.

A MUNKAVÉDELMI TEVÉKENYSÉG RENDSZERE

A munkavédelem irányítása

7. A személyi állomány munkavédelmének, az egészséges és biztonságos szolgálati, valamint munkakörülmények biztosításával kapcsolatos tevékenység országos szakirányítása a BM I. Főcsoportfőnökség szervezetében működő BM Egészségügyi Osztály (a továbbiakban: Egészségügyi Osztály) vezetőjének hatáskörébe tartozik.
8. A munkavédelemre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek a BM szerveinél történő érvényesítése keretében az Egészségügyi Osztály:
 - a) szervezi, irányítja a BM szerveknek az egészség és testi épség védelmével kapcsolatos tevékenységét;

- b) ellátja az egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok megtartásának ellenőrzésével kapcsolatos munkavédelmi felügyeletet;
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli a BM szervek munkavédelmi tevékenységét és annak alapján az egészségártalmak, baleseti veszélyforrások megelőzése, felszámolása érdekében irányelveket dolgoz ki, utasítások, szabályzatok kiadását kezdeményezi;
- d) szervezi, irányítja és ellenőrzi a személyi állomány balesetvédelmi oktatását, valamint a munkavédelmi tevékenységet közvetlenül irányító és végző személyek képzését, továbbképzését, illetőleg vizsgáztatását;
- e) elvi iránymutatással és gyakorlati segítséggel támogatja a BM szerveknek a munkavédelemre vonatkozó agitációs és propaganda tevékenységét.

9. Az Egészségügyi Osztály vezetője a munkavédelem szakirányításából adódó feladatait a Közegészségügyi és Munkavédelmi Alosztálya útján látja el.

10. A munkavédelmi felügyelet keretében a Közegészségügyi és Munkavédelmi Alosztály vezetője és beosztottai mint munkavédelmi felügyelők járnak el és jogosultak:

- a) a BM valamennyi szervénél a munkavédelmi tevékenység ellenőrzésére, ezen belül
 - az érintett szolgálati, illetőleg munkahelyek helyszíni szemléjére;
 - az ellenőrzéssel és a vizsgálattal összefüggő iratok, anyagok megtekintésére;
 - az adott terület munkavédelmi helyzetéről tájékoztatás bekérésére;
 - szolgálati vagy üzemi balesetek kivizsgálásában való részvételre;
- b) a felügyelet során észlelt és felfedezett munkavédelmi szabálytalanságok, hiányosságok megszüntetésére, határidő kitűzésével felhívás, felszólítás megtételére;
- c) az egészségvédelmi és biztonsági szabályok megszegésével, illetőleg az előírt balesetelhárítási és egészségvé-

delmi oktatás mellőzésével foglalkoztatott beosztottak további foglalkoztatása megtiltásának kezdeményezésére;

d) az illetékes parancsnok egyidejű felhívása mellett, közvetlen fenyegető veszély esetén a kifogásolt munkahelyi részleg, létesítmény, munkaeszköz használata felfüggesztésének, valamint súlyos szabálytalanság észlelése esetén fegyelmi, szabálysértési vagy büntető eljárás lefolytatásának kezdeményezésére az Egészségügyi Osztály vezetője felé javaslat megtételére.

11. A BM szerveinél működő szakszervezeti szervezeteknek a polgári alkalmazottak élet- és munkakörülményeivel kapcsolatos ellenőrzési jogkörét a 7—10. pontokban foglaltak nem érintik, azok feladatait, jogosultságait a Függelék 1. sz. mellékletében feltüntetett külön rendelkezések határozzák meg.

A munkavédelmi tevékenység végzése

12. A BM szervezet vezetői, parancsnokai (a továbbiakban: parancsnokok) az alárendeltségükbe tartozó beosztottak egészségének és testi épségének védelme, valamint az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülmények biztosítása érdekében a munkavédelmi tevékenység közvetlen irányításáról, szervezéséről, ellenőrzéséről, a munkavédelem szervezeti feltételeinek, anyagi és pénzügyi fedezetének biztosításáról folyamatosan és tervszerűen kötelesek gondoskodni.

13. A parancsnokok a szolgálat és a munkavégzés egészséges és biztonságos feltételei megvalósításának érdekében:

a) fordítsanak fokozott figyelmet a beosztottaik egészségvédelmére, az egészséget és testi épséget fenyegető veszélyek elhárítására, az egészségkárosodások megelőzésére;

b) tegyenek hatékony intézkedéseket a munkaegészségügyi feltételek javítására, a feltárt munkavédelmi hiányosságok határidőre történő felszámolására;

c) követeljük meg a balesetelhárítás és az egészségvédelem általános, valamint speciális szabályainak betartását,

azokat rendszeresen ellenőriztessék, illetőleg azokról esetenként személyesen is győződjenek meg;

- d) rendszeresen számoltassák be a biztonsági megbízottakat és az alárendeltségükbe tartozó parancsnokokat az állomány egészséges és biztonságos körülményeiről;
- e) szervezzék meg és biztosítsák a beosztottaik balesetelhárítási oktatását;
- f) értékeljék — évente legalább egy alkalommal — a munkavédelem helyzetét és annak alapján határozzák meg a szükséges tennivalókat, a munkavédelmi helyzet javítását célzó feladatokat.

A biztonsági megbízottak kijelölése

- 14. A munkavédelmi tevékenység közvetlen tényleges és folyamatos irányításával, szervezésével kapcsolatos feladatok ellátására minden önálló szervnél (csoportfőnökségeknél, önálló osztályoknál, országos parancsnokságoknál, rendőrfőkapitányságoknál, az országos parancsnokságok területi szerveinél, valamint a felsoroltakkal azonos jogállású szervezetknél) biztonsági megbízottat kell kijelölni.
- 15. A biztonsági megbízottak kijelölése a szerv parancsnokának hatáskörébe tartozik.
- 16. A fokozott balesetveszélyes tevékenységet folytató szervezetknél a szerv parancsnoka — az Egészségügyi Osztály vezetőjével egyetértésben — függetlenített biztonsági megbízott beállítását kezdeményezheti.
- 17. A függetlenített biztonsági megbízottak szervezeti létszámhelyét belső átcsoportosítások útján, kinevezett polgári státuszként és mérnök, technikus (biztonsági megbízott) munkakörként kell rendszeresíteni, melyre vonatkozóan a szerv parancsnokának a 021/1972. számú miniszteri parancs alapján kell javaslatot tenni.
- 18. Biztonsági megbízottként csak olyan személy jelölhető ki:
 - a) aki megfelelő műszaki, technikai képzettséggel és kellő szakmai gyakorlattal, továbbá munkavédelmi üzemegészségügyi ismeretekkel rendelkezik és

- b) akinek megbízatása — amennyiben azt nem függetlenített munkakörben látja el — jogilag nem összeférhetetlen eredeti munkakörének ellátásával.

Nem függetlenített biztonsági megbízottként az anyagi szolgálat vezetője vagy közvetlen beosztottja nem jelölhető ki.

19. A kijelölt biztonsági megbízottak személyi adatait (név, születési év, és hely, anyja neve, rendfokozata, iskolai végzettsége, szakmai képzettsége, beosztása, megbízatásának jellege: függetlenített, nem függetlenített, BM szolgálatának kezdete) a parancsnokok a kijelölést követő 10 napon belül kötelesek jelenteni az Egészségügyi Osztálynak.

Az előzőekhez hasonlóan kell eljárni akkor is, ha biztonsági megbízott személyében változás történik.

20. A korábbi rendelkezések alapján kijelölt biztonsági megbízottak megbízatását felül kell vizsgálni és amennyiben azok kijelölése nem felel meg a 18. pontban foglaltaknak, új biztonsági megbízott kijelöléséről kell gondoskodni.
21. A biztonsági megbízottak feladatát a Függelék 2. számú mellékletében foglalt irányelvek és a szerv sajátosságainak figyelembe vételével a szerv munkavédelmi szabályzatában kell meghatározni.
22. A nem függetlenített biztonsági megbízottak részére munkavédelmi tevékenységük ellátásához — a szolgálati-, illetőleg munkaidőn belül — megfelelő időt kell biztosítani.
23. A biztonsági megbízottak munkavédelmi tevékenységüket a szerv parancsnokának közvetlen alárendeltségében — annak segítségével és támogatásával — végezzék.

A személyi állomány munkavédelmi kötelességei

24. A személyi állomány valamennyi tagja — saját maga és mások egészségének, testi épségének megóvása érdekében köteles:
- a) szolgálatának, munkájának ellátása során az előírt balesetelhárítási és munkavédelmi szabályokat betar-

tani, a rábízott eszközöket, anyagokat a munkavédelmi követelményeknek megfelelően használni;

- b) a balesetelhárítási, munkavédelmi oktatáson, képzéseken, továbbképzéseken megjelenni és az ott szerzett ismereteket gyakorlati tevékenysége során alkalmazni;
- c) a tőle elvárható módon az egészségvédelemben közreműködni és a munkavédelemmel kapcsolatos feladatok végrehajtását elősegíteni.

25. Veszélyhelyzetben az egészségkárosodások elhárítására, illetőleg a súlyos balesetek bekövetkezésének megakadályozására a személyi állomány tagja — a tőle elvárható módon öntevékenyen és kellő hatékonysággal köteles eljárni.

A munkavédelemmel kapcsolatos felelősség

26. A személyi állomány egészségének és testi épségének védelméért, az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülmények biztosításáért illetékességi területükön a BM szervek parancsnokai egyszemélyben felelősek.

27. A munkavédelmi tevékenység terén a közvetlen parancsnokokat (alegységparancsnokok, alparancsnokok stb.) továbbá a termelő, karbantartó, raktározási és egyéb balesetveszélyes szolgálati, illetőleg munkatevékenységet irányító vezetőket is (mérnökök, technikusok, műhelyvezetők, raktárvezetők, munkacsoport-vezetők stb.) felelősség terheli az alárendeltségük, irányításuk alá tartozók munkavédelméért, balesetelhárításáért.

28. A szolgálati feladatok ellátása és a munkavégzés során a személyi állomány valamennyi tagja felelősséggel tartozik az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülményeket meghatározó előírások, szabályok és óvóintézkedések betartásáért.

29. Fegyelmi eljárást kell indítani az ellen, aki feladatköréből adódóan:

- a) a biztonsági előírásokat nem tartja be, illetőleg a munkavédelmi szabályok betartásának ellenőrzését elmulasztja;

- b) balesetelhárítási, munkavédelmi szabályokat vétkenesen megszegi, és ezzel összefüggésben saját és mások egészségére, testi épségére nézve veszélyhelyzetet teremt.
30. Súlyos következményekkel járó, balesetet, egészségkárosodást előidéző, egy vagy több személy egészségét és testi épségét veszélyeztető esetekben a munkavédelmi szabályokat megsértőkkel szemben büntető eljárásnak lehet helye.
31. Az egészség és testi épség sérelmével kapcsolatosan okozott és megtérítési kötelezettség alá eső károk körét, a felelősség érvényesítésének szabályait, külön rendelkezések határozzák meg.

III.

A MUNKAVÉDELMI TEVÉKENYSÉG MÓDSZERE

A munkavédelemmel kapcsolatos általános követelmények

32. Az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkafeltételek megvalósítása érdekében a BM valamennyi szervénél meg kell állapítani, melyek azok:
- a) a szolgálati, illetőleg munkahelyi körülmények, amelyek a személyi állomány egészségét vagy testi épségét veszélyeztetik;
 - b) az előírások, amelyek a szolgálati, technikai és munkaeszközök, berendezések, gépek stb. balesetmentes használatát, biztonságos kezelését és tárolását, valamint baleseti veszélyt kizáró állagának megőrzését biztosítják;
 - c) az egyéni védőfelszerelések és védőeszközök, továbbá magatartási szabályok, amelyekkel a személyi állomány egészségkárosodásai, balesetei megelőzhetők.
33. Az előző pontban foglalt követelményeket az „Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Óvórendszabály” (ÁBEO), az egyes szakterületekre vonatkozóan az illetékes szakminiszter által kiadott szakmai balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabály (SZBEO), a Magyar Szabványok

(MSZ), a Magyar Országos Tervezési Irányelvek (MOTI), Országos Építésiügyi Szabályzat (OÉSZ) előírásai, valamint a vonatkozó belügyminisztériumi szakutasítások irányadó rendelkezései, normatívái figyelembe vételével kell megállapítani.

A munkavédelemmel kapcsolatos előírások jegyzékét a mindenkor érvényes ÁBEO függeléke tartalmazza.

34. A hivatásos állományúak és a hadkötelezettség alapján katonai szolgálatot teljesítők vonatkozásában nem állapítható meg olyan követelmény, előírás vagy magatartási szabály, amely azok esküben vállalt kötelezettségének vagy a szolgálati feladatok eredményes végrehajtásának csorbitását jelentené.

Munkavédelmi szabályzat készítése

35. Az állomány egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkafeltételeinek kialakítása és folyamatos fenntartása érdekében a 14. pontban felsorolt szerveknél munkavédelmi szabályzatot kell készíteni.
36. A munkavédelmi szabályzatnak — az előforduló egészségártalmak és baleseti veszélyforrások megállapításán alapulva — tartalmaznia kell mindazokat a munkaszervezési, munkaegészségügyi, technikai intézkedéseket, technológiai normákat, amelyek az egészségártalmak és baleseti veszélyforrások kiküszöböléséhez szükségesek.
37. A munkavédelmi szabályzatot — a 33. pontban felsorolt óvórendszabályok és az adott szerv tevékenységi jellegének figyelembe vételével — a Függelék 3. számú mellékletében foglalt szempontok alapján kell elkészíteni és azt a szerv parancsnoka — a polgári alkalmazottakra vonatkozó részek tekintetében az illetékes szakszervezeti szerv egyetértésével — adja ki.
38. A munkavédelmi szabályzat egy példányát, valamint annak későbbiekben történő módosítását minden esetben meg kell küldeni az Egészségügyi Osztály Közegészségügyi és Munkavédelmi Alosztálya részére.

39. A korábbi rendelkezések alapján készített munkavédelmi szabályzatot felül kell vizsgálni és amennyiben annak tartalmában a jelen utasításban foglalt rendelkezésekhez képest eltérések vannak — a jelen utasítás hatálybalépését követő 6 hónapon belül — új munkavédelmi szabályzatot kell készíteni.

Munkavédelmi intézkedési terv készítése

- ✓ 40. A BM szervek parancsnokai — a műszaki, technikai fejlesztésekkel összhangban — kötelesek az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek fejlesztéséről közvetlenül vagy az illetékes szerv bevonásával gondoskodni. Ennek érdekében éves és távlati munkavédelmi intézkedési tervet kell készíteni.

41. A munkavédelmi intézkedési terveket — az adott szerv beruházási, felújítási, karbantartási stb. terveivel összhangban — a biztonsági megbízott és az illetékes szolgálati ágak vezetői kötelesek elkészíteni és azt a szerv parancsnoka hagyja jóvá.

A tervek készítésébe — a polgári alkalmazottakat érintő kérdésekben — az illetékes szakszervezeti szerv megbízottját is be kell vonni.

42. A munkavédelmi intézkedési tervnek tartalmaznia kell a leggyakrabban balesetet, illetőleg foglalkozási megbetegedést okozó veszélyforrások felszámolására irányuló műszaki, gazdasági, egészségvédelmi és egyéb intézkedéseket, azok végrehajtási határidejét, a végrehajtásért felelős személyek nevét, továbbá az anyag- és eszközigények, elgondolások technikai jellemzőit és költségkihatásait.

Munkavédelmi szemlék tartása

43. Az egészséges és biztonságos szolgálati és munkakörülmények fenntartása, illetőleg folyamatos javítása céljából évenként, a fokozott veszéllyel járó területeken (javító, karbantartó, raktározási stb. helyeken) a veszély jellegétől függően a parancsnok megítélése szerinti gyakorisággal, munkavédelmi szemlét kell tartani.

44. A munkavédelmi szemlékre állandó jellegű szemlebizottságot kell kijelölni, melyben az érintett szerv parancsnoka vagy az általa megbízott személy, a területileg illetékes BM orvos, a szerv biztonsági megbízottja vegyen részt. Polgári alkalmazottakat érintő szemlékre az illetékes szakszervezeti szerv képviselőjét is meg kell hívni.
45. A munkavédelmi szemléknek ki kell terjedniük a szerv összes szolgálati és munkahelye vonatkozásában:
- a) a munkavédelmi és balesetelhárítási rendszabályok megtartására, a védőberendezések állapotára, elhasználódásának fokára;
 - b) a munkavédelmi szempontból kifogásolható körülmények részletes vizsgálatára;
 - c) a tisztaság, a rend, a világítás, a szellőztetés stb. megfelelő voltára;
 - d) a balesetelhárítási oktatás helyzetére.
46. A munkavédelmi szemléről jegyzőkönyvet kell felvenni, melynek tartalmaznia kell:
- a) a szemlebizottság tagjainak nevét, beosztását és rendfokozatát;
 - b) az ellenőrzött szerv pontos megnevezését és az ellenőrzés idejét;
 - c) az észlelt hiányosságokat, kiemelve azokat, amelyeket az előző ellenőrzés is feltárt, de megszüntetésükre nem került sor;
 - d) a hiányosságok megszüntetésére szükséges intézkedések végrehajtásért felelős személyek nevét és a végrehajtás határidejét.
47. A munkavédelmi szemlejegyzőkönyvet iktatószámmal kell ellátni és az csak a szerv parancsnokának vagy megbízottjának aláírásával helyezhető irattárba.

IV.

AZ EGÉSZSÉGES ÉS BIZTONSÁGOS SZOLGÁLATI, ILLETŐLEG MUNKAKÖRÜLMÉNYEK BIZTOSÍTÁSA

Az egészséges és biztonságos munkavégzés szervezeti és személyi feltételei

48. A személyi állomány egészségének és testi épségének, valamint szolgálat- és munkaképességének megóvása érdekében a BM valamennyi szervénél a szolgálatot és a munkatevékenységet a biztonságtechnikai követelményeknek megfelelően kell megszervezni, illetőleg kialakítani.

A rendelkezésre álló eszközök célszerű felhasználásával, a korszerű technikai, technológiai és a tudományos eredmények alkalmazásával a veszélyes, egészségre ártalmas munkafolyamatok megszüntetésére kell törekedni.

49. A műszaki feltételek biztosítása mellett munkavédelmi követelményként kell érvényesíteni, hogy adott munkakörben, beosztásban csak olyan személyt lehet foglalkoztatni, aki az egészséges és biztonságos munkavégzés szempontjából szellemileg, fizikailag és egészségileg megfelel, továbbá a szükséges szakmai és munkavédelmi ismeretekkel rendelkezik.
50. Balesetveszélyes feladatok végrehajtását csak olyan személyekre lehet bízni, akik a végrehajtással együttjáró veszélyek elhárításának szabályait ismerik és azok megfelelő alkalmazására képesek.
51. A 49. pontban foglalt követelmények érvényesítése érdekében az egészségügyi alkalmasságot előzetes, illetőleg időszakos orvosi vizsgálat keretében kell megállapítani.
52. Előzetes orvosi vizsgálatra kell küldeni mindazon személyeket, akik újonnan kerülnek a BM szervek állományába, továbbá szükség esetén azokat is, akik áthelyezéssel, vezénlyéssel más jellegű munkakörbe kerülnek.
53. A szolgálati, illetőleg a munkaviszony fennállása alatt időszakos orvosi vizsgálaton kötelesek megjelenni azon munkakörben foglalkoztatottak:

- a) akiknél a szolgálat ellátása, illetőleg a munkavégzés fokozott egészségártalommal vagy annak veszélyével jár, valamint
 - b) akiknél munkakörükből adódóan egy esetleges fertőző megbetegedés széleskörű fertőzést okozhat.
54. Azt a személyt, aki az időszakos orvosi vizsgálaton az előírt időben saját hibájából adódóan nem jelenik meg, a betöltött munkakörében való további foglalkozástól — esetleges fegyelmi büntetés vagy illetménymegvonás mellett — parancsnokának mindaddig el kell tiltania, míg a vizsgálaton nem jelenik meg és a vizsgálat alapján munkakörének ellátására alkalmasnak nem bizonyul.
55. Az előzetes és időszakos orvosi vizsgálatok rendjét, módját és részletes eljárási szabályait a Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzata határozza meg.

Létesítményekre vonatkozó előírások

56. Az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülmények biztosítása érdekében a BM valamennyi szervénél új létesítmény, épület, objektum, gépi berendezés, technikai eszköz (a továbbiakban: létesítmény) üzembehelyezésénél — a tervezéstől a használatba vételig — továbbá azok áthelyezésénél, korszerűsítésénél, hosszabb szüneteltetés után újbóli üzembehelyezésénél, valamint új gyártási eljárások és technológiai folyamatok bevezetésénél biztosítani kell a vonatkozó munka- és egészségvédelmi előírások érvényesítését.
57. Beruházásoknál a várható munka- és szolgálati ártalmakat a beruházónak — a létesítmény jellegétől függően — a beruházási programban rögzíteni kell.
58. A létesítmények használatbavétele előtti munkavédelmi szempontból történő felülvizsgálatára és ezzel kapcsolatban észrevételek megtételére, az üzemeltetés feltételeinek megállapítására a Közegészségügyi- és Munkavédelmi Alosztály jogosult.
59. Amennyiben a beruházás, felújítás, rekonstrukció polgári alkalmazottak munkatevékenységével is összefügg, úgy a

létesítmény használatbavétel előtti felülvizsgálatára az illetékes szakszervezeti szerv képviselőjét is meg kell hívni.

Védőintézkedések és egyéni védőeszközök alkalmazása

60. A szakirányítást végző BM szervek a személyi állományra vonatkozó intézkedések megtétele, új technikai eljárások, technológiai folyamatok bevezetése, továbbá parancsok, utasítások kiadása előtt — amennyiben azok bármilyen vonatkozásban a személyi állomány egészségével, testi épségével kapcsolatban állnak — kötelesek az Egészségügyi Osztállyal előzetesen koordinálni és amennyiben szükséges, a védekezés módszereinek kialakítására és bevezetésére is egyidejűleg intézkedni.
61. Az egészség és testi épség védelmére szolgáló tárgyi, technikai, technológiai és szervezési feltételeken túlmenően ott, ahol a személyi állomány biztonsága vagy egészségvédelme szükségessé teszi védőberendezések, védőfelszerelések, illetőleg egyéni védőeszközök használatát kell biztosítani.
62. Az egyes szolgálati feladatok és munkatevékenységek biztonságos ellátásához szükséges védőberendezések és védőfelszerelések, valamint egyéni védőeszközök beszerzéséről, azok rendszeres használatának elrendeléséről a parancsnokok kötelesek gondoskodni.

A rendeltetésszerű használatot az érintett szolgálati részleg, munkaterület közvetlen parancsnoka, illetőleg vezetője köteles ellenőrizni.
63. A személyi állomány munka- és védőruhával, valamint védőéttel és itallal, továbbá melegítő itallal való ellátásáról — a vonatkozó belügyminisztériumi normák és szabályzatok figyelembe vételével — a közvetlen parancsnokok tartoznak gondoskodni.
64. A személyi állomány a rendelkezésére bocsátott védőruhát, védőeszközöket az utasításoknak megfelelően köteles viselni, illetőleg használni. A védőruha tisztítására, karbantartására az illetékes szerv köteles gondoskodni.

Egészségügyi és szociális követelmények biztosítása

65. A BM szervek parancsnokainak az egészségvédelem biztosítása érdekében közvetlenül vagy az illetékes szerv bevonásával gondoskodniuk kell arról, hogy a személyi állomány részére az érvényes MOTI, OÉSZ, stb. előírásoknak megfelelően öltöző-, mosdó-, fürdő-, valamint egyéb szociális és egészségügyi helyiségek álljanak rendelkezésre.
66. A szociális és egészségügyi helyiségekre vonatkozó tervezési irányelvekben előírt normák biztosítása a meglévő létesítmények átalakítása, rekonstrukciója esetén is kötelező.
Amennyiben létszámnövekedés következik be, a meglévő szociális és egészségügyi helyiségeket a tervezési irányelvek szerinti mértékben bővíteni kell.
67. Azon személyek részére, akiknél a szolgálati, illetőleg a munkakörülmények indokolják, a vonatkozó norma szerinti tisztálkodási eszközöket és szereket is biztosítani kell.
68. Mind a szolgálati-, illetőleg munkahelyeket, mind a személyi állomány rendelkezésére bocsátott szociális és egészségügyi helyiségeket a hygiéniai szempontoknak megfelelően tisztán és rendezett állapotban kell tartani.

V.

MUNKAVÉDELMI OKTATÁS

A munkavédelmi oktatás célja

69. A személyi állomány egészére kiterjedően gondoskodni kell az egészségvédelem, a balesetelhárítás általános és speciális szabályainak a szükséges terjedelemben való és ismétlődő rendszeres oktatásáról.
70. A munkavédelmi oktatás célja, hogy a személyi állomány megfelelő mértékben elsajátítsa az egészséges és biztonságos szolgálat teljesítésével, munkavégzéssel kapcsolatos magatartási szabályokat és azok gyakorlati alkalmazásával megvédje saját maga és társai egészségét, testi épségét.

71. A munkavédelmi oktatást differenciáltan — munkába állítás előtt és a szolgálat, munkaviszony fennállása alatt — mindazon személyek részére kell megszervezni, akiknek szolgálata, illetőleg munkája közvetlenül vagy közvetve kihat az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülmények megtartására.

A biztonsági megbízottak képzése, továbbképzése

72. A biztonsági megbízottak a megfelelő munkavédelmi szak-képzettség megszerzése érdekében — azokon a helyeken, ahol a szerv munkavédelmi sajátosságai azt szükségessé teszik — munkavédelmi szakmérnöki, illetőleg szaktechnikus tanfolyamot kötelesek végezni.
73. A SZOT által évenként szervezett munkavédelmi tanfolyamra való vezénlyésről — az Egészségügyi Osztály vezetőjének javaslata alapján — az illetékes szerv parancsnoka gondoskodik.
74. A biztonsági megbízottak részére az Egészségügyi Osztály évente legalább egy alkalommal szervezen központi szakmai továbbképzést. Ezen az aktuális kérdések megtárgyalásán és a feladatok meghatározásán túlmenően a résztvevőket tájékoztatni kell az új munkavédelmi jogszabályok megjelenéséről és alkalmazásuk módjáról is.

Balesetelhárítási oktatás

75. Minden olyan szolgálati, illetőleg munkahelyen, ahol balesetveszéllyel vagy egészségártalommal járó feladatokat látnak el, újonnan szolgálatba állításkor, munkába lépéskor az érintett személyeket gyakorlattal egybekötött elméleti balesetelhárítási oktatásban kell részesíteni.
76. A gyakorlati, illetőleg elméleti oktatást a 27. pontban felsorolt közvetlen parancsnokok, vezetők vagy a szerv parancsnoka által kijelölt személyek végezzék.

Az oktatást végző személyek kötelesek meggyőződni arról, hogy az oktatásban részesült személyek a szükséges munkavédelmi ismereteket elsajátították-e.

77. Az elméleti oktatásnak elsődlegesen a munkafolyamatok veszélyére, a védőeszközök és védőfelszerelések megfelelő használatára, valamint a balesetek, egészségártalmak megelőzéséhez szükséges magatartási szabályokra kell kitérnie.
78. Az elméleti oktatást évenként meg kell ismételni, melynek során gondoskodni kell az érintett személyek továbbképzéséről is. Egyes, különösen veszélyes munkakörökben foglalkoztatottaknál az oktatást félévenként, illetőleg, ha erről külön jogszabály rendelkezik, az abban foglaltak szerint kell megtartani.
79. Az egészségvédelmi és balesetelhárítási oktatás keretében a szerv egészségügyi alapellátási orvosa végezzen felvilágosító munkát, az egészség megvédéséről és a munkahelyi ártalmak megelőzéséről tartson előadást.
80. Az elméleti és gyakorlati munkavédelmi oktatás megtörténtét a polgári alkalmazottak tekintetében a Függelék 4. számú mellékletét képező központosított rendszeresített nyomtatványon igazolni kell. Az igazolásra azonban csak akkor kerülhet sor, ha az oktatásban részesült a szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket elsajátította.
- Az igazolást két példányban kell kitölteni, ebből az egyiket a polgári alkalmazott közvetlen vezetőjének, a másikat pedig a szerv biztonsági megbízottjának kell megőrzésre átadni.
81. A hivatásos állományúak és a hadkötelezettség alapján szolgálat teljesítők balesetelhárítási oktatását a kiképzési terv keretében kell megszervezni és ennek megtörténtét két példányban a Függelék 5. sz. melléklete szerinti kimutatáson kell feltüntetni. A kimutatás egyik példányát a kiképzési naplóhoz kell csatolni, míg a másik megőrzéséről a biztonsági megbízott köteles gondoskodni.
82. A szerveken belül és a szervek közötti áthelyezések, vezénylések esetén a parancsnokok kötelesek az érintett személyek igazolását annak a szerv parancsnokának megküldeni, ahová az áthelyezés, illetőleg vezénylés történt.

Egészségvédelmi és biztonsági vizsga

83. A fokozottan balesetveszélyes tevékenységet folytató BM szervek parancsnokai és helyetteseik, valamint a személyi állomány azon tagjai, akiknek szolgálati vagy munkatevékenysége az egészség és testi épség védelmével kapcsolatos feladatokkal közvetlenül vagy közvetve összefüggésbe hozható, egészségvédelmi és biztonsági vizsgát kötelesek tenni. A fokozottan balesetveszélyes tevékenységet folytató szervek körét az Egészségügyi Osztály vezetőjének javaslata alapján az államtitkár, illetőleg az illetékes miniszterhelyettes állapítja meg.
84. Az egészségvédelmi és biztonsági vizsgára kötelezettek körét a szerv munkavédelmi szabályzatában kell meghatározni, melynél irányadónak az alábbi munkaköröket kell tekinteni:
- a) a műszaki, tervezői munkakörben foglalkoztatottak (főmérnökök, mérnök, vezető technikus, technikus, műszaki ellenőr, tervező stb.);
 - b) az egészségre és testi épségre ártalmas munkaterületen csoportvezetői vagy annak megfelelő beosztásban dolgozók (főorvos, orvos, vegyész, laboratóriumi vezető, sugárvédelmi felelős, RBV szaktiszt, műhelyvezető, garázmester, termester, mosodavezető, raktárvezető, raktáros, konyhavezető, vezetőszakács stb.), valamint
 - c) biztonsági megbízottak és a személyi állomány mindazon tagjai, akik saját vagy mások testi épségét veszélyeztető munkakörben dolgoznak, továbbá, kiknek munkája (gazdasági részleg-vezető, anyagi-pénzügyi főelőadó és előadó, gondnokságvezető, étterem és étkezde vezető, gyermekintézmények vezetői stb.) közvetlenül kihat a munka- és balesetvédelemmel kapcsolatos követelmények kialakítására.
85. Az egészségvédelmi és biztonsági vizsga anyaga elsődlegesen:
- a) az Általános Balesetelhárító és Egészségvédő Óvórendszabályban, az adott szerve, illetőleg munkahelyre és munkakörre vonatkozó szakmai óvórendszabályokban, a vonatkozó Magyar Szabványokban, valamint

b) a jelen és a személyi állomány életének, testi épségének, egészségének sérelméből eredő károk megtérítésére vonatkozó utasításban

foglalt irányadó rendelkezésekre terjedjen ki. A vizsgáláshoz való felkészüléshez szükséges tananyagot a vizsgázók részére helyileg kell biztosítani.

86. Az egészségvédelmi és biztonsági vizsgára kötelezett beosztottak — a 85. pontban meghatározott anyagból — a szerv parancsnoka vagy megbízottja, a biztonsági megbízott és az illetékes BM orvos, valamint a polgári alkalmazottak tekintetében az illetékes szakszervezeti szerv képviselője előtt vizsgáznak. A vizsgát munkaidőben kell megszervezni és az azon való részvételt biztosítani kell.

87. A szervek parancsnokainak és helyetteseiknek, valamint a biztonsági megbízottaknak a vizsgáztatását az Egészségügyi Osztály bevonásával a BM Tanulmányi és Kiképzési Csoportfőnökség végezze.

A vizsgát két alkalommal — külön a vezetők és külön a biztonsági megbízottak számára — kell lebonyolítani.

88. A biztonsági és egészségvédelmi vizsgáztatást négy évenként meg kell ismételni, de személyi változás esetén annak letételéről a változást követő két hónapon belül intézkedni kell. Nem szükséges áthelyezés vagy vezénylés esetén a vizsga megismétlése, ha az érintett személy már előzően vizsgázott és a korábbi, valamint az új szolgálati, illetőleg munkaviszony sajátossága között lényeges eltérés nincs.

89. Az egészségvédelmi és biztonsági vizsgára kötelezettek vizsgáztatásának megfelelő szervezése érdekében a biztonsági megbízottak készítsenek vizsgáztatási ütemtervet.

90. Sikertelen vizsga esetén az egészségvédelmi és biztonsági vizsgát két hónapon belül meg kell ismételni.

91. Az egészségvédelmi és biztonsági vizsga megtörténtét a Függelék 6. sz. mellékletét képező, központilag rendszeresített „Bizonyítvány egészségvédelmi és biztonságtechnikai vizsga letételéről” című nyomtatvány kitöltésével kell igazolni, amelyet a vizsgázó részére ki kell adni, aki azt köteles megőrizni.

92. A vizsga lebonyolításáról jegyzőkönyvet kell felvenni, melynek tartalmaznia kell:
- a) a vizsga helyét és időpontját;
 - b) a vizsgabizottság tagjainak nevét, beosztását;
 - c) a vizsgázó nevét, születési évét, beosztását és a vizsgán elért eredményt (megfelelt, nem felelt meg).

VI.

SZOLGÁLATI ÉS ÜZEMI BALESETEK KIVIZSGÁLÁSA

A szolgálati és üzemi baleset fogalma

93. Ezen utasítás szempontjából baleseten az emberi szervezetért olyan egyszeri külső hatást kell érteni, amely az ember akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be, és sérülést, mérgezést vagy más egészségkárosodást, illetőleg elhalálozást okoz.
94. Munkavédelmi kivizsgálás és nyilvántartás szempontjából szolgálati balesetnek minősülnek mindazon sérülések és egészségkárosodások, amelyeket a hivatásos állományú beosztottak és a hadkötelezettség alapján katonai szolgálatot teljesítők, valamint az önkéntes rendőrök és a szolgálati feladatokba bevont polgári személyek:
- a) a szolgálati helyen vagy
 - b) a szolgálati helyen kívül, de a szolgálati feladatok végzése közben, illetőleg annak következtében vagy
 - c) a szolgálatba menet, és jövet, a szolgálati feladatokkal összefüggésben szenvedtek el.
95. Munkavédelmi kivizsgálás és nyilvántartás szempontjából üzemi balesetként kell minősíteni minden olyan sérülést és egészségkárosodást, amely a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottakat munkaidő alatt vagy azon kívül
- a) a munkahelyen vagy

- b) munkahelyen kívül, de a szerv rendelkezése folytán, illetőleg a szerv érdekében végzett munka során vagy
- c) a szerv saját vagy bérelt — nem közforgalmi szállítást végző — járművével érte.

Nem minősül üzemi balesetnek a munkahelyen sport- és kultúrrendezvény során bekövetkezett baleset.

96. A társadalombiztosítási szolgáltatások, valamint a kártalanítás szempontjából szolgálatinak, illetőleg üzeminek minősülő balesetek körét külön jogszabályok határozzák meg.

Eljárás szolgálati és üzemi baleset során

97. A személyi állomány valamennyi tagja — amennyiben a 94—95. pontokban meghatározott balesetet, sérülést szenved — köteles azt közvetlen parancsnokának, vezetőjének jelenteni. Amennyiben egészségi állapota vagy egyéb ok miatt erre nem képes, a jelentési kötelezettség a sérült személy közvetlen munkatársát terheli.
98. A személyi állomány valamennyi tagja a tőle elvárható módon köteles a sérült, balesetet szenvedett vagy egyéb módon életveszélybe került személynek segítséget nyújtani.
99. A sérült személy közvetlen parancsnoka, vezetője a tudomására hozott vagy az általa észlelt balesetet — amennyiben az előreláthatólag szolgálat-, illetőleg munkakiesést okoz — azonnal jelentse a szerv parancsnokának és erről értesítse a biztonsági megbízottat, valamint — polgári alkalmazott esetén — a helyi szakszervezeti szervet.
100. A szerv parancsnoka vagy az általa megbízott személy a bejelentett baleset, sérülés tekintetében haladéktalanul gondoskodjék a sérült személy vagy személyek orvosi ellátásáról, szükség esetén kórházba szállításáról és a baleset okának kivizsgálásáról.
101. A szolgálati baleseteket, a munkaköri ártalmak által előidézett megbetegedéseket, valamint a három napon túli

munkaképtelenséggel járó üzemi baleseteket — ez utóbbiakat az illetékes szakszervezeti szerv bevonásával — a szerv parancsnoka azonnal, de legkésőbb 24 órán belül köteles kivizsgáltatni.

102. A kivizsgálás során meg kell állapítani, a baleset okát, körülményeit és a hasonló esetek megelőzése érdekében meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

103. A szerv parancsnoka vagy megbízottja távbeszélőn köteles az Egészségügyi Osztálynak jelentést tenni, illetőleg a rendőrségi vizsgálat megindítására intézkedni, ha a szolgálati vagy üzemi baleset:

a) a sérült halálával járt;

b) három vagy ennél több személy egyszerre, egyidőben történő sérülést szenvedett;

c) az orvos véleménye alapján életveszélyes sérülést, súlyos csonkulást, érzékszerv elvesztését, feltűnő torzulást mérgezést, bénulást, elmezavart, illetőleg egyéb egészségkárosodást okozott.

104. A 103. pontban felsorolt esetekben az érintett szerv parancsnokának gondoskodnia kell arról, hogy a vizsgálat lefolyásáig a helyszín érintetlen maradjon.

A helyszín megváltoztatására, illetőleg a munka folytatására írásban — indoklással ellátva — lehet engedélyt adni, ha a további veszély elhárítása vagy jelentős szolgálati, illetőleg gazdasági érdek azt szükségessé teszi. Ez esetben a helyszínről rajzot vagy fényképfelvételt kell készíteni és a tárgyi bizonyítékok szolgálati eszközöket meg kell őrizni.

105. A szolgálati és üzemi balesetokról külön-külön titkosított füzetben a szerv biztonsági megbízottjának névszerinti nyilvántartást kell felfektetni, melynek vezetésénél a Függelék 7. sz. mellékletében foglalt szempontok alapján kell eljárni.

106. A biztonsági megbízottak a szolgálati és üzemi balesetokról — a Függelék 8. sz. mellékletének megfelelően — külön-külön, évente egy alkalommal kimutatást kötelesek készíteni, amelyet minden év január hó 5-ig kell megküldeni az Egészségügyi Osztálynak.

107. A szolgálati és üzemi balesetekkel kapcsolatos jelentések készítése, nyilvántartások vezetése és vizsgálati eljárások során a Függelék 9. sz. mellékletében foglalt irányelvek és szempontok szerint kell eljárni.

Szolgálati balesetek jegyzőkönyvezése

108. A 94. pontban meghatározott szolgálati balesetekről — kivéve, ha a sérülés előreláthatólag 8 napon belül maradandó károsodás nélkül gyógyul — a 10/1973. számú belügyminiszter-helyettesi utasítással elrendelt sérülési jegyzőkönyvet (Függelék 10. sz. melléklete) kell felvenni. A jegyzőkönyv szabályszerű felvételéért annak a szervnek a parancsnoka a felelős, akinek az állományába a sérült tartozik.
109. A balesetekről készített sérülési jegyzőkönyveket a biztonsági megbízottal is alá kell íratni, aki annak egyik példányát — a nyilvántartásba történt bevezetést követően — az Egészségügyi Osztálynak köteles megküldeni.

Üzemi balesetek nyilvántartása, jegyzőkönyvezése

110. Minden munkahelyen a közvetlen vezetőnek a területén bekövetkezett üzemi balesetet — ideértve a munkakieséssel nem járó kisebb sérüléseket is — a szerv által e célra feltekert baleseti naplóba be kell vezetni.
111. A 3 napon túli munkakiesést okozó üzemi balesetekről a Statisztikai Kiadó Vállalat által rendszeresített „Üzemi baleseti jegyzőkönyv” nyomtatványt (Függelék 11. sz. melléklet) kell kitölteni 5 példányban, melyből egyet a sérült — halála esetén annak hozzátartozója — rendelkezésére kell bocsátani, egy-egy példányt pedig az Egészségügyi Osztály részére, illetőleg az illetékes szakszervezeti szervnek kell megküldeni.
112. Ha a baleset üzemi eredete, a baleset oka vagy a szükséges intézkedések tekintetében a szerv parancsnoka, a sérült vagy a szakszervezet megbízottja között vita merül fel, a Közalkalmazottak Szakszervezetének állásfoglalása az irányadó, amelynek beszerzését az Egészségügyi Osztálytól kell kérni.

VII.

VEGYES RENDELKEZÉSEK

113. A munkavédelmi tevékenységgel kapcsolatos mindazon kérdésekben, melyekre az utasítás rendelkezést nem tartalmaz, állásfoglalásra az Egészségügyi Osztály vezetője jogosult.
114. Az utasítás rendelkezéseit a BM szervek parancsnokainak és az érintett állománynak részletesen ismernie és a gyakorlati tevékenysége során alkalmaznia kell.
A személyi állomány többi részével az utasítást szükséges mértékben ismertetni kell.
115. Ezen utasítás 1975. július 1-én lép hatályba.
Ezzel egyidejűleg a 11/1969. számú belügyminiszteri parancs és végrehajtási utasítás, valamint a 9/1968. számú főcsoportfőnöki utasítás hatályát veszti.

Felkérem a párt- és tömegszervezeteket, hogy az utasításban foglaltak végrehajtásához nyújtsanak segítséget.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

Készült: 760 példányban.

Kapják: államtitkár elvtárs,
miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok és helyetteseik,
csoportfőnökök, helyetteseik,
budapesti, megyei rendőr-főkapitányok, helyetteseik,
önálló és beosztott osztályvezetők,
BM iskolák parancsnokai,
járási, városi, kerületi rendőrkapitányok,
országos parancsnokságok területi szervei,
megyei pénzügyi, anyagi osztályvezetők,
BM szervek biztonsági megbízottai,
BM Egészségügyi Osztály (150 példányt).

K I M E N T A M

F Ü G G E L É K

Irányelvek, szempontok, jelentés- és nyilvántartás- minták az utasítás egyes rendelkezéseihez

K I M U T A T Á S

a szakszervezeti szervezetek az egészség és testi épség védelmével kapcsolatos jogosultságait, feladatait meghatározó jogszabályi rendelkezésekről

A Belügyminisztérium szerveinél működő szakszervezeti szervezetek a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottak tekintetében az egészség és testi épség védelmével kapcsolatban az Mt., Mt. V. és a vonatkozó SZOT szabályzatok alapján jogosultak:

1. Részvétel a munkavédelem szabályozásában:

A szakszervezetek általános jogköréből folyik, hogy a polgári alkalmazottak egészségének és testi épségének védelme érdekében

- javaslatot tehetnek az illetékes parancsnoknak a munkavédelem megfelelő szabályozására;
- jogosultak a munkavédelem kérdéseivel kapcsolatban véleményezésre és
- a szerv által kidolgozott munkavédelmi szabályzat tekintetében az egyetértési jogkör gyakorlására.

[Mt. 13. §. (2) és (3) bekezdése.]

2. Az élet- és munkakörülményekre vonatkozó szabályok megtartásának ellenőrzése:

A szakszervezetek fontos érdekvédelmi feladatát jelenti annak előmozdítása, hogy mind a szervezet, mind az alkalmazottak részéről megtartsák a munkavédelemre vonatkozó szabályokat. Ennek érdekében az Mt. 14. §. (1) és (2) bekezdése a szakszervezeti szervezetek a munkavédelmi szabályok megtartása tekintetében ellenőrzési, felhívási és kifogásolási jogkörrel ruházta fel.

3. Létesítmények használatba vétele előtti eljárásban való részvétel:

A szakszervezeti szervezetek létesítmények, berendezések, munkaeszközök, védőfelszerelések, stb. használatba vétel előtti eljárásban a polgári alkalmazottakat érintő kérdésekben a 6/1967. (X. 8.) SZOT

számú szabályzat 5—8. §-aiban foglaltak szerint jogosultak részt venni.

4. A munkavédelmi oktatás elősegítése:

A polgári alkalmazottakat az egészségvédelmi és balesetelhárítási ismeretekből a szükséges mértékben elméleti és gyakorlati oktatásban kell részesíteni.

Az oktatás rendjét, idejét és módját az illetékes szakszervezeti szerv egyetértésével kell meghatározni.

[6/1967. (X. 8.) SZOT számú szabályzat 11. §-a.]

5. Balesetek kivizsgálásában való közreműködés:

A polgári alkalmazottakat ért minden előreláthatólag 3 napon túli keresőképtelenséget okozó üzemi balesetet a szakszervezeti szerv megbízottjának bevonásával kell kivizsgálni.

[3/1967. (VII. 21.) SZOT számú szabályzat 5. §-a.]

6. A szakszervezeti munkavédelmi felügyelet ellátása:

A BM területén működő szakszervezeti szervek által választott munkavédelmi felügyelők illetékességi területükön ellenőrzésük során jogosultak:

- a polgári alkalmazottakat foglalkoztató munkahelyeken helyszíni szemlét tartani;
- a vizsgálatokhoz szükséges iratokat és egyéb anyagokat megtekinteni;
- a szerv munkavédelmi tevékenységét vizsgálni, a szerv vezetőjétől a munkavédelem helyzetéről tájékoztatást kérni és
- az észlelt hiányosságok tekintetében az Mt. V. 84. §. (1) bekezdésében meghatározott jogokat gyakorolni.

I R Á N Y E L V E K

a biztonsági megbízottak feladatának meghatározásához

A biztonsági megbízottak alapvető feladata a személyi állomány egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülményeinek biztosításával kapcsolatos tevékenység. Ennek keretében feladatuk az alábbi főbb szempontok szerint határozhatók meg:

1. A szerv munkavédelmi szabályzatában előírt rendeletek és óvó-rendszabályok alkalmaztatásában, ellenőrzésében, azok végrehajtásában a parancsnok segítése.
2. A szolgálati, munkahelyi, baleseti veszélyforrások felkutatásában és a feltárt veszélyforrások megszüntetése érdekében a szükséges intézkedések megtételében a munkavédelmi szabályzat kiegészítésében való közreműködés.
3. A szolgálati és munkahelyekkel kapcsolatos munkavédelmi szemlék megszervezése, a szemle alkalmával készített jegyzőkönyvekben foglaltak végrehajtásának ellenőrzése.
4. Védőöltözetek és egyéni védőfelszerelések használatának az ellenőrzése.
5. Új szolgálati, illetőleg munkahelyek, valamint berendezések, továbbá az újonnan beszerzett vagy kiutalt, felújított technikai felszerelések, gépek, illetőleg egyéb eszközök biztonsági, balesetelhárítási ellenőrzése.
6. A meglévő berendezések bővítésénél, létesítmények átalakításának tervezésénél, műhelyek elköltöztetésénél, gépek és technikai eszközök átcsoportosításánál és az új szolgálati, illetőleg munkafolyamatok bevezetésénél a biztonsági szempontok érvényesítése.
7. A balesetelhárítási oktatás és a biztonságtechnikai vizsgáztatások megszervezése, valamint azok megtartásának minden szinten való biztosításában való részvétel.
8. A beruházások, felújítási programok, kivitelezési tervek munkavédelmi szempontból történő véleményezése.

9. A munkavédelmi feladatok megszervezésében (gépek kezelési utasításainak beszerzése, kifüggesztése stb.) való részvétel és azok megvalósításának ellenőrzése, továbbá a munkavédelmi propagandatevékenység végzése.
10. A szolgálati és üzemi balesetek kivizsgálásában való részvétel, a balesetek nyilvántartására és bejelentésére vonatkozó utasítások maradéktalan végrehajtásáról való gondoskodás, ennek keretében
 - a) a szerv vezetője által a balesetek jelentésével, kivizsgálásával kapcsolatban kiadott utasítások végrehajtásának megszervezése;
 - b) a balesetek megelőzésére irányuló intézkedések elősegítése, végrehajtásuk ellenőrzése;
 - c) a balesetek kivizsgálásával, nyilvántartásával kapcsolatos feladatok ellátása, az előírt jelentések elkészítése;
 - d) a szerv vezetője részére rendszeres beszámolás a balesetek kivizsgálásának helyzetéről, a leggyakrabban előforduló veszélyforrásokról és azok felszámolására tett vagy tervezett feladatokról.
11. A munkavédelmi szabályok megszegése esetén javaslattevél a szerv parancsnokának a fegyelmi felelősségre vonásra.
12. Az éves és távlati intézkedési tervek kidolgozásában való részvétel.
13. A szerv higiéniai rendjének és tisztaságának ellenőrzése, az ezzel kapcsolatos szükséges intézkedések megtétele az illetékes BM orvos elvi irányításának igénybevételével.
14. Az illetékes BM orvos szakmai irányítása mellett az egészséges szolgálati, illetőleg munkakörülmények kialakításában és fejlesztésében való részvétel.
15. Meghatározott időnként kötelező jelleggel beszámolás parancsnoka felé a feladatkörébe tartozó kérdésekben, a szervnél lévő munkavédelmi helyzetről.

S Z E M P O N T O K

a munkavédelmi szabályzat összeállításához

A munkavédelmi szabályzat az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkafeltételek megvalósítását szolgáló központi rendelkezések szervenkénti végrehajtásának az utasítása.

A munkavédelmi szabályzatnak általában tartalmaznia kell:

- az ABEO, SZBEO, MSZ-ok; valamint egyéb egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó szabályok alkalmazásával, ki egészítésével, stb. kapcsolatos kérdéseket;
- a személyi állomány részére biztosítandó egyéni védőeszközöket, védőöltözetet, védőételt és italt, stb.;
- a tisztálkodási eszközök és szerek juttatására vonatkozó rendelkezéseket;
- az orvosi vizsgálatok (előzetes és időszakos) rendjét;
- a munkavédelemmel kapcsolatos eljárási kérdéseket, munkavédelmi szemle, balesetek kivizsgálásának rendje, stb. valamint
- a munkavédelmi szabályzat hatályba lépésének időpontját.

A munkavédelmi szabályzat elkészítésénél a mindenkor érvényben lévő rendelkezéseket kell alapul venni, ezek előírásait a szabályzatban megismételni nem kell, elegendő, ha azokra csak hivatkozás történik.

A szervek munkavédelmi szabályzatának felépítésénél és azok tartalmának meghatározásánál követendő szempontok:

1. Óvőrendszabályok előírásainak alkalmazása:

- 1.1 Az óvőrendszabályok szerven belüli alkalmazásával kapcsolatos előírások.
- 1.2 Az óvőrendszabályok által nem szabályozott munkavédelmi intézkedések.
- 1.3 Az óvőrendszabályok előírásaitól való eltérések.
- 1.4 Gépek, berendezések kezelési és technológiai utasításai.

Az 1.1 részben kell szabályozni az ÁBEO-ban, a szakmai óvórendszabályokban vagy az egyéb központi szabályzatban előírt követelmények szerint belüli alkalmazását, továbbá a megoldásokra, eljárásokra vonatkozó feladatokat. Meg kell határozni a szerv tekintetében a fokozott veszélyforrásokat és azokra vonatkozóan a fokozott védelem módját. Olyan természetű szabályozásra, megoldásokra van szükség, amelyekkel a szerv biztosítani tudja az óvórendszabályok keretkövetelményeiben előírtak megvalósítását. A feladatok megvalósításánál arra kell törekedni, hogy a védelmet elsősorban műszaki megelőzés útján biztosítsák, az ÁBEO, I. függelékében szereplő műszaki megelőzés fokozatai szerint. Amennyiben a műszaki megelőzés nem kellő hatékonyságú, akkor a személyi feltételek fokozottabb biztosításáról kell gondoskodni, így például munkaközi szünet, munkaidő korlátozás, aktív pihenés stb. biztosításával. Az 1.2 részben kell előírni azokat a követelményeket, amelyeket az óvórendszabályok nem tartalmaznak, de amelyek szabályozására a szervnél — annak sajátosságai miatt — szükség van.

Ennek megfelelően szabályozni kell például az olyan speciális jellegű gépekkel, berendezésekkel, kísérleti-kutató munkákkal, továbbá minden új technológia, új gyártmány bevezetésével járó veszély elhárításával kapcsolatos műszaki, szervezési megoldásokat, melyekre nézve központi előírás nincs.

Az 1.3 részben kell szabályozni az óvórendszabályok előírásaitól való eltéréseket. Az előírásoktól eltérő, de az óvórendszabályok előírásaival egyenértékű intézkedéseknek — amelyeket a szerv vezetője a szakszervezettel egyetértésben határozza meg — biztosítaniuk kell az egészséges és biztonságos munkavégzést. Mivel az óvórendszabályoktól való eltérés általában átmeneti jellegű, meg kell határozni azt is, hogy a központi rendelkezésekben előírt követelmények megvalósítását mikorra és milyen módon hajtják végre.

Az 1.4 részben kell meghatározni az ÁBEO-nak megfelelően azt, hogy a technológiai utasítások, a gépek, berendezések kezelési utasításai mindenre kiterjedően foglalkozzanak az egészséges és biztonságos munkavégzéssel. Nem kell a munkavédelmi szabályzatban meghatározni az egészséges és biztonságos munkavégzés szabályait azokban az esetekben, ha a technológiai utasítások, valamint a gépek és berendezések kezelési utasításai azokat tartalmazzák.

2. Egyéni védőeszközök, védőruha, védőétel, védőital, valamint a tisztálkodási eszközök és szerek juttatásának szabályai

2.1 Egyéni védőeszközök.

2.2 Védőruha.

2.3 Védőétel, védőital.

2.4 Tisztálkodási eszközök és szerek.

A 2.1 és a 2.2 részben kell meghatározni az egészségügyi miniszter 7/1967. (XII. 27.) EüM számú rendeletének mellékleteként kiadott ártartalomjegyzék alapján azt, hogy az adott szervnél milyen munkakörökben milyen védőruhát, egyéni védőeszközt kell az állomány részére biztosítani. Amennyiben a személyi állomány egészségének és testi épségének megóvása vagy közegészségügyi érdekek azt indokoltá teszik, a védőruha és az egyéni védőeszközök alkalmazása az ártartalomjegyzéktől eltérően is előírható.

Ugyancsak itt kell szabályozni a védőruhák és egyéni védőeszközök juttatásával, karbantartásával, tisztántartásával, illetőleg visszaszolgáltatásával kapcsolatos előírásokat.

Az engedélyezhető munka- és védőruha normákat a BM egységek munka-, védőruha és egységkészlet ellátására vonatkozó szabályzat tartalmazza.

A 2.3 részben kell meghatározni — a BM élelmezési szakutastása alapján — azt, hogy mely munkakörben milyen és mennyi védőitalt, illetőleg védőételt kell biztosítani az egészségre ártalmas munkát végző, valamint a hideg évszakban szabadban foglalkoztatott beosztottaknak.

A 2.4 részben kell meghatározni, hogy az állomány részére a vonatkozó anyagjárandósági normák szerint milyen mennyiségű és minőségű tisztálkodási eszközöket, illetve szereket kell biztosítani.

3. Orvosi vizsgálatok rendje:

3.1 Előzetes orvosi vizsgálatok.

3.2 Időszakos orvosi vizsgálatok.

A munkavédelmi szabályzat ezen részében fel kell tüntetni azokat a munkaköröket, amelyeknél a vonatkozó jogszabályok és előírások szerint a személyi állomány tagjait előzetes, ille-

tőleg időszakos orvosi vizsgálatnak kell alávetni. Az időszakos orvosi vizsgálaton való részvétel megtörténtét ellenőrizni kell.

4. Munkavédelmi oktatás szabályozása:

- 4.1 A munkavédelmi oktatás általános szabályai.
- 4.2 Újonnan belépő, felvételre kerülő személyek munkavédelmi oktatása.
- 4.3 Áthelyezett beosztottak munkavédelmi oktatása.
- 4.4 Évi ismétlődő munkavédelmi oktatás.
- 4.5 Biztonság-technikai vizsga lebonyolításának rendje.

Ebben a részben kell szabályozni az újonnan felvételre került, valamint más területről áthelyezett beosztottak elméleti és gyakorlati oktatásának módját és idejét, az ismétlődő oktatások gyakoriságát, a munkavédelmi oktatások határidejét, a továbbképzéssel kapcsolatos kérdéseket, valamint a közvetlen vezetőknek az előbbiekkal kapcsolatos feladatait.

Tételes felsorolásban kell meghatározni, hogy mely munkakört ellátók kötelesek egészségvédelmi és biztonsági vizsgát tenni, valamint itt kell szabályozni a szerv vizsgabizottságának összetételét és annak feladatait is.

5. Munkavédelmi eljárási kérdések:

- 5.1 Munkavédelmi szemlék rendje.
 - 5.2 Biztonsági megbízott feladata és jogköre.
 - 5.3 A szerv parancsnokának munkavédelmi feladatai.
 - 5.4 A közvetlen parancsnokok és vezetők munkavédelmi feladatai.
 - 5.5 A munkatevékenységet közvetlenül irányítók munkavédelmi feladatai.
 - 5.6 Szolgálati és üzemi balesetek bejelentésének, kivizsgálásának és nyilvántartásának szabályai.
 - 5.7 Szolgálati és üzemi balesetekből, foglalkozási betegségekből származó kárigények bejelentésének szabályai.
 - 5.8 Társadalmi aktivisták tevékenységének biztosítása.
- Az 5.1 részben meg kell határozni a szerv munkavédelmi szemléjének rendjét, idejét, gyakoriságát, továbbá az azon résztve-

vők körét, valamint a tapasztalt hiányosságok megszüntetésével kapcsolatos műszaki-adminisztratív feladatokat.

Részletesen tartalmazza ez a rész, hogy a szerv egyes egységeinél, műhelyeiben milyen időközönként, milyen jellegű munkavédelmi szemlét kell tartani és kik kötelesek azon résztvenni. Itt kell meghatározni azt is, hogy a szerv parancsnoka, valamint a közvetlen parancsnokok és vezetők milyen időközönként vesznek részt a szemléken.

Az 5.2 részben kell előírni a biztonsági megbízott feladatait és jogkörét. A szabályzatnak tartalmazni kell továbbá a biztonsági megbízott tevékenységének módszerét is.

Az 5.3, az 5.4 és az 5.5 részben kell meghatározni a szerv parancsnokának az egyes magasabb beosztású vezetők és a munkatevékenységet közvetlenül irányítók munkavédelmi feladatait, különös tekintettel a munkaszervezéssel, a műszaki fejlesztéssel, a tervezéssel, a beruházással, a technológiák kidolgozásával és az új létesítmények üzembehelyezésével kapcsolatos feladatokra.

Az 5.6 és 5.7 részben kell meghatározni a szolgálati és üzemi balesetek, valamint a foglalkozási betegségek kivizsgálásával, jegyzőkönyvvezetésével, valamint a kártalanítással kapcsolatos feladatokat.

Az 5.8 részben rögzíteni kell azt a kötelezettséget, amely alapján a szerv biztosítja a szakszervezet képviselőjének, illetőleg munkavédelmi felügyelőjének — a polgári alkalmazottakat érintő kérdések vonatkozásában — a munkavédelmi szemléken, az üzemi balesetek kivizsgálásában és a szakszervezet hatáskörébe utalt egyéb feladatok ellátásában való tevékeny részvételét.

A munkavédelmi szabályzatot a szerv egész területére kiterjedő hatállyal kell kiadni, feltüntetve a hatályba lépés időpontját, továbbá a szabályzatban foglaltak alkalmazásának módszerét és a módosítási feltételeket is.

BM szerv:

I G A Z O L V Á N Y

..... SZ.

Dolgozó neve:

Szül. helye, ideje:

Anyja neve:

Lakása:

Foglalkozása:

Munkahelye:

Munkába lépett:

Az előírt balesetelhárítási oktatás megtörténtét igazolom.

19....

19....

.....
elméleti oktató

.....
gyakorlati oktató

.....
oktatást kapta

.....
oktatást kapta

.....
biztonsági megbízott

4. sz. melléklet

ISMÉTLŐ OKTATÁSBAN RÉSZESÜLT

[illegible]

MUNKAVÉDELMI OKTATÁSI NAPLÓ

Az oktatás tárgya:		Az oktatás időpontja:	
--------------------	--	-----------------------	--

[illegible]

.....
sorszám

B I Z O N Y Í T V Á N Y

egészségvédelmi és biztonságtechnikai vizsga letételéről

A BM

egészségvédelmi és biztonságtechnikai vizsgabizottsága bizonyítja,
hogy

.....

aki született 19..... évben,

anyja neve

a/19..... BM számú utasítás pontjában előírt
egészségvédelmi és biztonságtechnikai ismeretekből eredményesen vizs-
gázott.

....., 19.... év hó-n.

P. H.

.....
vizsgabizottság elnöke

.....
vizsgabizottság tagja

.....
vizsgabizottság tagja

..... BALESETEK NYILVÁNTARTÁSA

Sorszám	A s é r ü l t			A b a l e s e t		A sérülés jellege	Napkiesés	Alkoholos befolyásolt ság jel- zése
	neve és rendfokozata	szül. éve	beosztási helye	idő- pontja	megnevezése és oka		mikortól — meddig napok száma	

7. sz. melléklet

STATISZTIKAI KIMUTATÁS

a BM (szerv) állományának
197..... évben történt baleseteiről

A baleset, sérülés megnevezése	Halálos		Csonku- lások		Egyéb jellegű		Összesen		Felmentési napok
	össz.	ebből al- koholos	össz.	ebből al- koholos	össz.	ebből al- koholos	össz.	ebből al- koholos	
Közúti és zártpályás közlekedési baleset									
Esés, elesés, elcsúszás okozta baleset									
Sportsérülések									
Intézkedés közbeni sérülés (szúrás, ütés)									
Fegyver-, robbanószer okozta sérülés									
Erő-, munka-, emelő és egyéb gép okozta sérülés									
Szerszám, munka-eszköz, tárgyak okozta sérülés									
Rakodás, szállítás közben ért sérülés									
Tárgyak esése, om-lása okozta sérülés									
Elektromosság és vil-lám okozta sérülés									
Hőártalom (égés, forrázás, fagyás) okozta sérülés									
Mérgezés és vegyi marás okozta sérülés									
Egyéb külső hatás-ból eredő sérülések									
Mindösszesen									

IRÁNYELVEK ÉS SZEMPONTOK

a szolgálati és üzemi balesetek kivizsgálásához, valamint nyilvántartásához

I.

A szolgálati és üzemi balesetek kivizsgálásánál olyan módszert kell alkalmazni, amely leginkább alkalmas a balesetek okának, körülményeinek feltárására és ezzel összefüggésben a hasonló esetek megelőzése érdekében a szükséges intézkedések megtételére.

A balesetek kivizsgálásával kapcsolatos feladatok meghatározásánál különösképpen nagy gondot kell fordítani a gépekkel, berendezésekkel, készülékekkel, anyagokkal, technológiával és termelési folyamattal összefüggő balesetek okainak vizsgálatára.

Alapvető fontosságú, hogy a kivizsgálásban mindazon személyek résztvegyenek, akiknek munkaköri kötelessége a tevékenység szervezésével, irányításával együtt a biztonságos és egészséges munkakörülmények megvalósításáról való gondoskodás.

Törekedni kell arra, hogy a vizsgálat ne legyen fegyelmi jellegű, hanem az a baleset okát és körülményeit feltáró és elemző tevékenység legyen.

Amennyiben a kivizsgálás eredménye azt igazolja, hogy a balesetet gép, berendezés, készülék konstrukciós jellegű vagy egyéb műszaki hibája okozta, az illetékes gyártó cég vagy vállalat felé is meg kell tenni a szükséges intézkedéseket.

II.

A szolgálati és üzemi balesetek nyilvántartásánál, jegyzőkönyvezésénél és az azokkal kapcsolatos jelentések elkészítésénél:

a) az alábbi diagnózisokat baleseti eredetűnek kell tekinteni:

trauma	=	sérülés
laesio interna	=	belső sérülés
laesio superficiális	=	felületi sérülés
vulnus	=	seb
vulnus caesum	=	vágott seb
vulnus scissum	=	metszett seb
vulnus sclopétarium	=	lőtt seb

laceratio	= szakítás, tépés
avusio	= kiszakítás, tépés
incisio	= bevágás
abrasio	= horzsolás
excoriatio	= felhorzsolás
erosio	= felmaródás
amputacio traumatica	= erőművi csonkulás
compressio	= összenyomás
concussio	= rázkódás
contusio	= zúzódás
ruptura	= repedés
luxatio	= ficam
corpus alienum	= idegen test
haematoma	= vérömleny
fractura	= csonttörés
infractio	= csontrepedés
laesio nervi	= idegsérülés
congelatio	= fagyás
commotio cerebri	= agyrázdódás
distorsio	= rándulás
insolatio	= napszúrás
ictus electricus	= áramütés
intoxicatio	= mérgezés
suffocatio	= fulladás
cassio betegség	= túlnyomás megszűnés okozta betegség

- b) szolgálati, illetőleg üzemi balesetként kell számításba venni — amennyiben a minősítő feltételek fennállnak — a heveny mérgezés, fulladás, fagyás, napszúrás (hőguta), rándulás, megerőltetés folytán bekövetkezett egészségromlást is;
- c) nem tekinthető szolgálati, illetőleg üzemi balesetnek az öncsonkítás és az öngyilkosság;
- d) halálusként kell nyilvánítani az azonnali halált okozó baleseten kívül azt is, amelyeknél a halál nem azonnal, hanem később, de legfeljebb 3 hónapon belül a balesettel okozati összefüggésben következett be;
- e) csonkulásos súlyos balesetnek kell tekinteni az azonnali jelentésre kötelezett csonkulásos eseteken kívül a kisebb csonkulással (például az ujj első ízének elvesztésével) járó baleseteket is;
- f) ha a sérült a balesetből felgyógyult, de a balesettel összefüggésben újból egészségügyi felmentésben részesült, a baleseti nyilván-

tartásba — sorszám nélkül — ismét be kell írni a napkiesések számának feltüntetésével.

A szolgálati és üzemi balesetek nyilvántartását folyamatosan, sorszámmal ellátva kell vezetni, január 1-től december 31-ig. A nyilvántartásokat az év végén le kell zárni, azok adatait összesíteni és azokat a felterjesztendő kimutatás megfelelő rovataiba összegezni kell.

.....
szerv megnevezése

Szám:

SÉRÜLÉSI JEGYZŐKÖNYV

A jegyzőkönyv felvétele megkezdve: év hó nap.

A felvétel helye:

A jegyzőkönyv készítő(i)-nek neve, rendfokozata, szolgálati beosztása:

I.

A sérült személyi adatai

1. Név, rendfokozat:
2. Születési helye, időpontja (év, hó, nap):
3. Anyja neve:
4. Pontos lakcíme (postai irányítószáma):
5. Szolgálati beosztása:
6. Szolgálati helye:
7. A munkaadó neve és címe (a szolgálati feladatok ellátásába bevont polgári személyeknél):

II.

A sérülés keletkezésére vonatkozó adatok

1. A sérülés (baleset) időpontja: év hó nap
..... óra perc.
(24 órás időszámítás szerint.)
Meghalt: év hó nap óra perc.
2. A sérülés bekövetkezésének helye:
3. A sérülés keletkezésének részletes, pontos leírása; (a sérült elmondása alapján):
4. A sérülés napján a sérült szolgálati idejének kezdete — befejezése:

5. A sérülés, a szolgálati helyre, illetve onnan visszamenet, vagy a szolgálattal összefüggésben szükséges utazás során történt?

igen — nem

Ennek leírása:

6. Járművel utazás esetén:

— a járművezető neve és címe:

— az üzembentartó neve és címe:

— a jármű neve, rendszáma:

7. A sérülés bűncselekmény, szabálysértés, a személyi állomány munkavédelmének szabályozásáról szóló miniszteri utasítás, a szerv biztonsági szabályzata előírásainak megszegése miatt következett-e be?

igen — nem

Ha igen, milyen szabályt, előírást nem tartottak be:

8. A szerv biztonsági megbízottjának neve, a balesetre vonatkozó megállapításai és a hasonló esetek elkerülésére vonatkozóan tett intézkedés leírása:

9. A sérült közrehatott-e, s ha igen, milyen módon és mértékben a sérülés bekövetkezésében:

10. A sérülés bekövetkezéséért felelős egyéb személy(ek) személyi adatai (név, születési hely, idő, anyja neve, lakcíme):
Mennyiben felelősek a balesetért:
Felelősségre vonásukra tett intézkedések:

11. A sérülést okozó esemény bekövetkezésekor más személy(ek) megsérült(ek)-e:

Ha igen, ezek adatai, sérülés(ük) rövid leírása:

12. Az esemény kapcsán a sérültet ért anyagi, vagyoni kár leírása és a kár összege (a jegyzőkönyv felvételekor megállapíthatóan, vagy vélelmezhetően):

13. A sérülés keletkezésével kapcsolatban vizsgálatot folytató szerv megnevezése, intézkedése és ennek eredménye (a vonatkozó ügyirat száma is):

14. A közvetlen parancsnok véleménye és annak rövid indokolása a baleset szolgálati kötelességekkel való összefüggésével kapcsolatban:

15. A sérült a bekövetkezett baleset miatti esetleges kárigény bejelentésére felhívást és igénybejelentő lapot

kapott — nem kapott

A sérülési jegyzőkönyv I. és II. részében foglalt adatokkal és megállapításokkal

egyetértek — nem értek egyet.

Kiegészíteni kívánom az alábbiakkal:

.....
a sérült aláírása

Kelt, 19..... év hó nap.

..... P.H.

birozsági megbízott

eü szabadság engedélyezésére

jogosult parancsnok

.....

közvetlen parancsnok

III.

Szemtanúk nyilatkozata

Tanúvallomások:

Kelt 19..... év hó nap.

Név:

Lakcím: szig. szám:

.....
aláírás

Tanúvallomások:

Kelt 19..... év hó nap.

Név:

Lakcím: szig. szám:

.....
aláírás

IV.

A sérült egészségügyi vonatkozású adatai (magyar elnevezésekkel)

1. A sérült a baleset bekövetkezésekor eszméletét elvesztette:

igen — nem

Meghalt: év hó nap óra perc

2. A sérülés elsősegély-nyújtáskor tapasztaltak szerinti leírása:
 3. A sérültet elsősegélyben részesítő(k) neve és lakcíme, az elsősegély-nyújtás leírása:
 4. A sérültet ezt követően ellátó orvos (kórház, gyógyintézet, stb.) megnevezése; címe:
 5. Kórházba szállítás esetén a felvételi állapot rövid leírása:
 6. A szolgálati hely szerint illetékes BM orvos véleménye a sérülés keletkezésének szolgálati kötelemekkel való összefüggésére vonatkozóan:

Kelt, 19..... év hó nap.

BM orvos

V.

A sérülés minősítése

1. A sérülés szolgálattal való összefüggése tekintetében elsőfokon dönteni jogosult szerv (egység), parancsnok neve és beosztása:
 A hozott döntés szerint a sérülés — betegség — szolgálati kötelemekkel

összefüggő — nem összefüggő,

A döntés rövid indokolása:

Kelt, 19..... év hó nap.

P. H.

a döntést hozó aláírása

2. Másodfokú döntés szerint a sérülés — betegség — a szolgálati köte-
mekkel

összefüggő — nem összefüggő

mert:

Kelt 19..... év hó nap.

P. H.

a döntést hozó aláírása

VI.

Záradékok

1. A sérülésből eredő egészségügyi szabadság kezdetének — befejezésének időpontja:

2. A sérülés utáni első szolgálatba állás időpontjában megállapíthatóan, a sérülés százalékában kifejezhető munkaképesség-csökkenést

okozott — nem okozott.

A megállapodás rövid indokolása:

3. A sérülésből eredő munkaképességsökkenés százalékos mértékének véleményezésére vonatkozó adatok (OSZI szerv megnevezése, a szakvélemény kelte, a diagnózis, az újabb felülvizsgálat időpontja):

4. Az egészségügyi alkalmasság tekintetében hozott:

— elsőfokú FÜV bizottsági döntés:

— másodfokú FÜV bizottsági döntés:

.....

.....

elsőfokú

A vonatkozó határozatok száma:

másodfokú

5. A sérülési jegyzőkönyv V. rész 1. és a VI. rész 2. pontjában foglaltakkal

egyetértek — nem értek egyet.

Ennek rövid indokolása:

.....
.....
.....

.....
a sérült aláírása

Kelt, 19..... év hó nap.

..... P. H.
szerv (egység) pk. BM orvos aláírása

VII.

Kitöltési utasítás

1. A jegyzőkönyvet minden olyan esetben fel kell venni, amikor a testületi tag (hadköteles, önkéntes rendőr, stb. 10/1973. számú miniszterhelyettesi utasítás 1. pont) a szolgálattal összefüggésben (szolgálati helyén, vagy azon kívül, szolgálati feladatok végzése közben, illetve következtében, vagy szolgálatba jövet és menet) sérülést, halált okozó balesetet szenved, vagy szolgálati (foglalkozási) betegséget kap.

Előreláthatólag 8 napon belül maradandó károsodás nélkül gyógyuló sérülésről jegyzőkönyvet felvenni nem kell.

2. A jegyzőkönyv szabályszerű felvételéért annak a szervnek (egységnek) vezetője (parancsnoka) felelős, akinek állományába a sérült tartozik.
3. A jegyzőkönyv felvételét a sérülés bekövetkezése, illetőleg annak tudomásra jutása után nyomban meg kell kezdeni és a lehető legrövidebb időn belül be kell fejezni. Ha az egészségi károsodás nem baleset, hanem szolgálati (foglalkozási) betegség miatt következik be, az egészségi károsodás BM orvosi megállapítását követően kell a jegyzőkönyvet elkészíteni.
4. A jegyzőkönyvet 4, elhalálozással járó baleset esetén 5 példányban kell elkészíteni. Ezekből:

- a) egyet a személyi állomány munkavédelmének szabályozásáról szóló miniszteri utasítás alapján a BM Egészségügyi Osztálynak meg kell küldeni,

- b) két példányt — amennyiben szükséges — a hivatásos állomány és a belügyi feladatokba bevont polgári személyek esetében a Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzatában a hadkötelezettség alapján katonai szolgálatot teljesítők tekintetében az 5/1967. számú miniszterhelyettesi utasításban meghatározott, az egészségi alkalmasság eldöntésére szolgáló egészségügyi felülvizsgálati (FÜV) eljárásba kell vonni,
- c) egy példányt a 10/1973. számú miniszterhelyettesi utasítás szerinti kárigény érvényesítéssel kapcsolatosan, a kárigényre vonatkozóan keletkezett egyéb iratokkal együtt a BM Terv- és Pénzügyi Csoportfőnökséghez kell megküldeni,
- d) egy példányt a 3/1970. BM I. fcsf. számú utasítással rendszeresített segély kiutalásához, a vonatkozó parancsnoki javaslattal a BM Terv- és Pénzügyi Csoportfőnökségnek kell megküldeni.

A jegyzőkönyv egyes példányait az a)–d) alpontok alatt meghatározott célokra alkalmasan kell kitölteni az alábbiak szerint:

- minden példánynak azonosan tartalmaznia kell a jegyzőkönyv I–IV. részében és az V. rész 1. pontjában foglaltakra adott válaszokat, adatokat. Ezek felvétele után haladéktalanul továbbítani kell az a), c) és d) alpontban megjelölt példányokat,
- a b) alpont alatti célokra szolgáló jegyzőkönyvi példányokat a sérülésnek a szolgálattal való összefüggése tekintetében indított fellebbezési eljárás esetében az V. rész 2. pontjában és az egészségi alkalmasság tekintetében végzett felülvizsgálatról szóló, a VI. részben kért adatokkal kiegészítve kell a szervnél (egységnél) irattárba helyezni, illetve, ha baleseti járadék, vagy rokkantsági nyugdíj megállapítására kerül sor, egy példányt az ellátás megállapításához szükséges adatszolgáltató laphoz csatolva a Terv- és Pénzügyi Csoportfőnökséghez, illetve hadkötelesek esetében az illetékes Kiegészítő Parancsnoksághoz felterjeszteni.
- A jegyzőkönyvben szereplő aláírásokat olvashatóan (géppel) kell kitölteni.

Megjegyzés: A központilag rendszeresített és forgalomban lévő „Sérülési jegyzőkönyv” nyomtatvány II/7. pontjában, valamint a VII. részében hivatkozott 11/1969. számú miniszteri parancs helyett jelen utasítás, illetőleg a 4/1967. számú miniszterhelyettesi utasítás helyett a Belügyminisztérium Egészségügyi Szabályzata értendő.

..... sorszám

Az előnyomott válasz
aláhúzendő!Irattárban 5 évig
megőrizendő!

ÜZEMI BALESETI JEGYZŐKÖNYV

1	A vállalat (üzem, munkáltató) neve, pontos címe:	
2	A sérült	neve: születési éve:
		pontos lakcíme:
		mióta dolgozik a vállalatnál: 19.. év hó .. nap.
		szakképzettsége: beosztása (munkaköre):
		mióta dolgozik jelenlegi beosztásában (munkakörében): 19.. év hó .. nap.
		részesült-e munkaköréhez előírt elméleti, gyakorlati balesetelhárítási oktatásban, mikor, ki oktatta:
3	A baleset időpontja: (24 órás időszámítás szerint) 19.. év hó .. nap .. óra a munkaidő kezdetétől számított óra.	
4	A művezető (munkavezető) neve, akinek felügyelete alatt a sérült dolgozott:	
5	Történt-e egy éven belül hasonló baleset a művezető (munkavezető) felügyelete alá tartozó területen: igen — nem; ha igen, hányszor:	
6	Tanú(k) megnevezése:	
7	Hol történt a baleset	vállalat (üzem, telep) területén: műhely-udvar, ha egyéb, akkor hol:
		vállalat (üzem, telep) területén kívül: kiküldetés — külszolgálat — kihelyezés, ha egyéb, akkor hol:
8	Milyen géppel, berendezéssel, járművel, készülékkel, szerzővel, anyaggal, stb.-vel történt a baleset:	

9	A baleset bekövetkezésekor volt-e a gépen megfelelő védőberendezés: igen — nem; ha igen, használták-e; igen — nem:
10	A dolgozó rendelkezésére állt-e az előírt egyéni védőeszköz, egyéb munkaeszköz: igen — nem; ha igen, használták-e: igen —nem:
11	Milyen munkafolyamatnál történt a baleset: gép, berendezés, készülék kezelése, javítása, kiszolgálása, karbantartása, anyagmozgatás, szállítás közben, ha egyéb, akkor milyen:
12	Engedély nélküli munkavégzés (pl.: feketefuvar, fusizás stb.) közben történt-e a baleset: igen — nem; ha igen, mi volt az:
13	A baleset körülményeinek részletes, pontos leírása:
14	A baleset oka: Milyen óvrendszabályi pont, illetve más előírás megszegése okozta a balesetet:
15	A hasonló balesetek megelőzésére tett intézkedések: Intézkedés megnevezése: Végrehajtás határideje: Végrehajtásért felelős megnevezése:
16	A kivizsgálást végzők neve: a vállalat részéről: a szakszervezet részéről:
17	Diagnózis (kórisme) táppénzes utalvány szerint: Táppénzes állományban volt: 19.... év hó .. naptól 19.... év hó .. napig (Amennyiben a jegyzőkönyv beküldési határidejéig a sérült nem gyógyult fel, úgy a keresőképtelenség befejező időpont-jára X jelet kell tenni.)
18	Megjegyzés:

....., 19..... év hó nap.

.....
a vállalat által
megbízott vezető

.....
biztonsági
megbízott

.....
SzB társadalmi
munkavédelmi
felügyelője

TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
Bevezető	1
I. Általános rendelkezések (1—6. pont)	2
Az utasítás célja és hatálya	2
Az egészség és testi épség védelme	2
II. A munkavédelmi tevékenység rendszere (7—31. pont)	3
A munkavédelem irányítása	3
A munkavédelmi tevékenység végzése	5
A biztonsági megbízottak kijelölése	6
A személyi állomány munkavédelmi kötelességei	7
A munkavédelemmel kapcsolatos felelősség	8
III. A munkavédelmi tevékenység módszere (32—47. pont)	9
A munkavédelemmel kapcsolatos általános követelmények	9
Munkavédelmi szabályzat készítése	10
Munkavédelmi intézkedési terv készítése	11
Munkavédelmi szemlék tartása	11
IV. Az egészséges és biztonságos szolgálati, illetőleg munkakörülmények biztosítása (48—68. pont)	13
Az egészséges és biztonságos munkavégzés szervezeti és személyi feltételei	13
Létesítményekre vonatkozó előírások	14

	Oldal
Védőintézkedések és egyéni védőeszközök alkalmazása	15
Egészségügyi és szociális követelmények biztosítása	16
V. Munkavédelmi oktatás (69—92. pont)	16
A munkavédelmi oktatás célja	16
A biztonsági megbízottak képzése, továbbképzése	17
Balesetelhárítási oktatás	17
Egészségvédelmi és biztonsági vizsga	19
VI. Szolgálati és üzemi balesetek kivizsgálása (93—112. pont)	21
A szolgálati és üzemi baleset fogalma	21
Eljárás szolgálati és üzemi baleset során	21
Szolgálati balesetek jegyzőkönyvezése	24
Üzemi balesetek nyilvántartása, jegyzőkönyvezése	24
VII. Vegyes rendelkezések (113—115. pont)	25
Függelékek	27
1. sz. melléklet:	
Kimutatás a szakszervezeti szerveknek az egészség és testi épség védelmével kapcsolatos jogosultságait, feladatait meg- határozó jogszabályi rendelkezésekről	29
2. sz. melléklet:	
Irányelvek a biztonsági megbízottak feladatának meghatá- rozásához	31
3. sz. melléklet:	
Szempontok a munkavédelmi szabályzat összesállításához ..	33
4. sz. melléklet:	
Igazolvány az előírt balesetelhárítási oktatás megtörténtéről	38
5. sz. melléklet:	
Munkavédelmi oktatási napló	40

6. sz. melléklet:	
Bizonyítvány az egészségvédelmi és biztonságtechnikai vizsga letételéről	41
7. sz. melléklet:	
..... balesetek nyilvántartása	42
8. sz. melléklet:	
Statisztikai kimutatás a BM (szerv) átlományának 19.... évben történt baleseteiről ..	43
9. sz. melléklet:	
Irányelvek és szempontok a szolgálati és üzemi balesetek kivizsgálásához, valamint nyilvántartásához	44
10. sz. melléklet:	
Sérülési jegyzőkönyv	47
11. sz. melléklet:	
Üzemi baleseti jegyzőkönyv	54